

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN THỊ HOÀI

PHÁT TRIỂN KINH TẾ RỪNG BỀN VỮNG
TẠI HUYỆN VÂN ĐỒN, TỈNH QUẢNG NINH

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN THỊ HOÀI

PHÁT TRIỂN KINH TẾ RỪNG BỀN VỮNG
TẠI HUYỆN VÂN ĐỒN, TỈNH QUẢNG NINH

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. BÙI HUY NHƯỢNG

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn thạc sỹ: “*Phát triển kinh tế rừng bền vững tại huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh*” là công trình nghiên cứu của riêng tôi, toàn bộ số liệu và kết quả phân tích được trình bày trong luận văn là hoàn toàn trung thực.

Tác giả

Trần Thị Hoài

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài *“Phát triển kinh tế rừng bền vững tại huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh”* tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của các thầy cô giáo khoa Đào tạo sau đại học, Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Đặc biệt xin chân thành cảm ơn **PGS.TS. Bùi Huy Nhượng** - Người đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo, cán bộ nhân viên huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tác giả

Trần Thị Hoài

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa của đề tài.....	2
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ RỪNG	
BỀN VỮNG	4
1.1. Cơ sở lý luận về rừng	4
1.1.1. Khái niệm rừng.....	4
1.1.2. Vai trò của rừng.....	6
1.1.3. Phân loại rừng	13
1.2. Phát triển kinh tế rừng bền vững.....	20
1.2.1. Khái niệm phát triển kinh tế bền vững	20
1.2.2. Phát triển kinh tế rừng	24
1.2.3. Nội dung phát triển kinh tế rừng bền vững	25
1.2.4. Các chỉ tiêu đánh giá phát triển kinh tế rừng.....	26
1.3. Các nhân tố ảnh hưởng phát triển kinh tế rừng bền vững	27
1.3.1. Các nhân tố về điều kiện tự nhiên	27
1.3.2. Các nhân tố về kinh tế - kỹ thuật	28
1.3.3. Nhóm nhân tố nguồn lực xã hội.....	30

1.4. Kinh nghiệm phát triển ngành rừng ở một số địa phương và bài học kinh nghiệm cho huyện Vân Đồn	30
1.4.1. Kinh nghiệm phát triển kinh tế rừng bền vững tại huyện Bình Liên tỉnh Quảng Ninh	30
1.4.2. Kinh nghiệm phát triển kinh tế rừng tại một số huyện của tỉnh Quảng Ninh	32
1.4.3. Bài học kinh nghiệm cho huyện Vân Đồn trong việc phát triển kinh tế rừng theo hướng bền vững	33
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	35
2.2. Phương pháp nghiên cứu	35
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	35
2.2.2. Phương pháp xử lý dữ liệu	35
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	36
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	37
2.3.1. Các chỉ tiêu kinh tế	37
2.3.2. Các chỉ tiêu xã hội	37
2.3.3. Các chỉ tiêu môi trường	37
2.3.4. Chỉ tiêu về nhận thức của người dân về bảo vệ rừng	38
Chương 3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ RỪNG BỀN VỮNG TẠI HUYỆN VÂN ĐỒN TỈNH QUẢNG NINH	39
3.1. Điều kiện tự nhiên kinh tế xã hội huyện Vân Đồn ảnh hưởng phát triển bền vững	39
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	39
3.1.2. Điều kiện kinh tế	41
3.1.3. Điều kiện xã hội	49
3.2. Thực trạng phát triển bền vững kinh tế rừng tại huyện Vân Đồn tỉnh Quảng Ninh	51

3.2.1. Phát triển bền vững về kinh tế rừng	51
3.2.2. Phát triển bền vững kinh tế rừng và tác động tới các vấn đề xã hội.....	63
3.2.3. Phát triển bền vững kinh tế rừng và các vấn đề môi trường	65
3.3. Đánh giá chung về công tác phát triển bền vững kinh tế rừng tại huyện Vân Đồn tỉnh Quảng Ninh	67
3.3.1. Những kết quả đạt được.....	67
3.3.2. Một số tồn tại trong phát triển kinh tế rừng bền vững tại huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh.....	68
3.3.3. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế	69
Chương 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM PHÁT TRIỂN KINH TẾ RỪNG BỀN VỮNG TẠI HUYỆN VÂN ĐỒN TỈNH QUẢNG NINH.....	71
4.1. Phương hướng phát triển rừng tại huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh.....	71
4.1.1. Mục tiêu	71
4.1.2. Nhiệm vụ.....	71
4.2. Một số giải pháp nhằm phát triển bền vững kinh tế rừng tại huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh.....	73
4.2.1. Nhóm giải pháp liên quan tới công tác tổ chức và chính sách	73
4.2.2. Nhóm giải pháp hỗ trợ phát triển bền vững kinh tế rừng.....	75
4.2.3. Nhóm giải pháp về phát triển kinh tế xã hội, nâng cao thu nhập cho cộng đồng	78
4.2.4. Các giải pháp khác.....	79
4.3. Những kiến nghị đối với UBND huyện Vân Đồn trong công tác phát triển rừng	80
KẾT LUẬN.....	81
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	82

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BQL	: Ban quản lý
BVR-PCCCR	: Bảo vệ rừng - Phòng cháy chữa cháy rừng
KT-XH	: Kinh tế - xã hội
PTNT	: Phát triển nông thôn
PTTH	: Phổ thông trung học
TDTT	: Thể dục thể thao
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TNHH MTV	: Trách nhiệm hữu hạn một thành viên
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Giá trị lâm sản ngoài gỗ của Indonesia	11
Bảng 3.1.	Giá trị sản xuất giai đoạn 2005-2010	42
Bảng 3.2.	Cơ cấu ngành kinh tế.....	42
Bảng 3.3.	Giá trị sản xuất và tăng trưởng ngành nông nghiệp.....	44
Bảng 3.4.	Diện tích và sản lượng một số loại cây trồng	45
Bảng 3.5.	Tình hình chăn nuôi	46
Bảng 3.6.	Diện tích đất lâm nghiệp tỉnh Quảng Ninh theo đơn vị hành chính....	51
Bảng 3.7.	Diện tích đất lâm nghiệp huyện Vân Đồn năm 2013	52
Bảng 3.8.	Diện tích rừng trồng huyện Vân Đồn từ 2010 - 2013	54
Bảng 3.9.	Kết quả công tác tuyên truyền, ký cam kết bảo vệ rừng	56
Bảng 3.10.	Tình hình khai thác sản phẩm lâm nghiệp huyện Vân Đồn năm 2010 - 2013	59
Bảng 3.11.	Bảng đánh giá các loại cây lâm nghiệp	66

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Rừng là tài nguyên quý giá của đất nước, có ý nghĩa rất to lớn về kinh tế, quốc phòng, an ninh, phòng hộ, môi trường sinh thái. Rừng có vị trí quan trọng đối với nghề sản xuất vật chất đáp ứng nhu cầu đời sống của con người. Trong xu hướng toàn cầu hóa hiện nay, rừng càng khẳng định vị trí của mình thông qua các mặt hàng xuất khẩu có nguồn gốc từ lâm sản, không chỉ đáp ứng nhu cầu trong nước mà còn vươn ra thị trường thế giới. Hơn nữa sự duy trì phát triển kinh tế rừng là rất tất yếu khách quan phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội vùng miền núi.

Diện tích đất lâm nghiệp tại huyện Vân Đồn chiếm khoảng 52% diện tích đất tự nhiên. Ngành lâm nghiệp đóng một vai trò quan trọng trong việc phát triển kinh tế tại huyện Vân Đồn nói riêng và tỉnh Quảng Ninh nói chung. Đặc biệt phát triển rừng mang lại những hiệu quả kinh tế rất lớn. Những thuận lợi từ việc phát triển ngành lâm nghiệp đã thu hút nhiều hơn sự quan tâm của người dân. Tuy nhiên, phát triển kinh tế rừng chưa tương xứng với tiềm năng và lợi thế hiện có của huyện Vân Đồn, hiệu quả kinh tế mang lại chưa cao, còn bộc lộ nhiều yếu kém, giá trị sản xuất của ngành lâm nghiệp chiếm tỷ trọng thấp. Một vài năm trở lại đây, tài nguyên rừng tại Vân Đồn đang có dấu hiệu cạn kiệt, môi trường sinh thái rừng có chiều hướng suy thoái, đời sống người dân có nguy cơ tách khỏi rừng, người dân sống phụ thuộc vào rừng chưa tìm được kế mưu sinh bền vững, hộ nghèo vẫn chiếm tỷ lệ cao.

Đứng trước những vấn đề cấp thiết trên, việc đưa ra những chiến lược phát triển mang tính hiệu quả cao và bền vững là vô cùng quan trọng. Việc tìm ra các giải pháp phát triển kinh tế, bảo vệ rừng chính là hành động góp phần thúc đẩy kinh tế huyện miền núi ổn định hơn, góp phần bảo tồn nguồn tài nguyên quý giá cũng như nâng cao đời sống của nhân dân. Vì vậy, tôi quyết định lựa chọn đề tài **“Phát triển kinh tế rừng bền vững tại huyện Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh”** làm đề tài nghiên cứu.